

Companya

SETMANARI DE LA DONA

Les nostres noies treballen al camp
amb més afany que mai.

(Llegiu informació a les pàgines 6 i 7)

Any II N.º 16
12 de febrer del 1938

30
cèntims

La Conferència Internacional de Dones

ELS dies 28, 29 i 30 de gener tingué lloc a París, tal com havíem anunciat, una conferència internacional organitzada pel Comitè Mundial de Dones contra la Guerra i el Feixisme.

Hi participaren delegacions d'Anglaterra, França, Bèlgica, Txecoslovàquia, Holanda, Suïssa, Iugoslàvia, Mèxic, Argentina i Xile, així com una delegada antifeixista d'Alemanya i una altra d'Itàlia.

La Unió de Dones de Catalunya hi estava representada per les camarades següents: Dolors Bargalló (Comitè Mundial de Dones), Enriqueta Gallinat (Esquerra Republicana), Reis Bertral (Estat Català), Josepa Belda (C. N. T.) i Eloïna Malasechevarría (P. S. U.).

Entre els nombrosos punts de l'ordre del dia, el lloc més important fou reservat a Espanya. Amb la participació de la majoria de les delegades s'entaulà una discussió molt extensa sobre aquesta qüestió.

El discurs vibrant de la companya Bargalló causà una profunda impressió i contribuï a què hom tractés una organització ràpida, completa i eficaç de l'ajut a les dones i als infants d'Espanya i en especial de Catalunya.

En el proper número de COMPANYIA donarem una informació detallada de la conferència, especialment del discurs de Maria Dolors Bargalló i de la discussió referent a l'ajut aportat per les organitzacions dels diferents països al nostre poble en lluita. Donarem també el resum dels discursos que les companyes Belda, Eloïna, Reis i Enriqueta pronunciaren la tarda mateixa del tràgic diumenge 30 de gener, quan Barcelona era tan cruelment bombardejada. Aquestes companyes parlaren a la Conferència Nacional de les Dones Franceses davant un auditori de dones vingudes de tots els recons de França.

La veu de les nostres companyes, tremolosa per l'emoció sota el pes de la terrible nova, féu commoure els cors de tots els presents. Un clam d'indignació eixí de totes les boques contra els feixistes criminals. Moltes dones franceses no pogueren contenir llurs llàgrimes en conèixer la nova del massacre en massa d'infants i dones...

I les franceses es comprometeren de seguida a ajudar-nos ara més que mai, i res no caracteritza millor les simpaties pels nostres combatents que la col·lecta que fou organitzada espontàniament allà mateix. Es recolliren mil sis cents francs per adquirir tabac per a l'Exèrcit Popular.

Les delegades franceses i les dels altres països també ens asseguraren que en retornar a llur país organitzarien en gran escala la tramesa de queviures i roba al nostre país.

SOLIDARITAT INTERNACIONAL

Amb motiu del Cap d'Any es celebrà a Mèxic un gran festival a profit dels infants espanyols, organitzat per artistes cinematogràfics amb la cooperació del Comitè de «Ayuda a los Niños del Pueblo Español» i de la «Confederación de Trabajadores de México». En la fotografia apareixen els organitzadors: (1) Gale Sundergaard, estrella de la Paramount, primer premi de 1937 per la seva pel·lícula «La vida de Emilio Zola»; (2) Herbert Biberman, director de la Paramount, i Josephine Bright, escriptora d'arguments de la Paramount.

Una gran amiga dels nostres infants

Una de les dones que a l'estranger més ha treballat per la nostra causa és l'one Boulenger, secretària general de l'Oficina Internacional per a la Infància Espanyola. És l'animadora de la unificació de l'ajut de nombrosos països i organitzacions. Mercès a aquesta oficina internacional, reconeguda oficialment en data 21 de novembre passat, s'han canalitzat molts esforços que abans no eren aprofitats degudament. Actualment formen part d'aquest organisme els següents països: França, Holanda, Noruega, Suècia, Anglaterra, Bèlgica, Egipte, Estats Units, Canadà, Cuba, Xile, Uruguai i Argentina.

Sosté a Espanya trenta colònies per a infants, sis d'elles d'Ajut Infantil de Reraguarda, i envia mensualment més de trenta mil quilos de llet en pols, que són distribuïts entre els dispensaris d'higiene infantil del Ministeri d'Instrucció Pública i Sanitat. Dins de breu temps facilitarà llet per

als dispensaris que han d'ésser instal·lats a Catalunya per la Generalitat.

La nostra revista es complau en saludar l'one Boulenger, activista infatigable de la causa antifeixista i una de les lluitadores més enèrgiques a favor del nostre prestigi internacional.

Les dones antifeixistes de França

Ha estat uns dies entre nosaltres Claire Isoard, obrera francesa que treballa activament a favor del nostre país. És secretària general del Comitè de Dones de Sète, que compta amb tres centes dones adherides i mil cinc-cents simpatitzants. Començaren a treballar en el mes de setembre del 1936 i ens han portat nombrosos camions de queviures. La seva consigna actual és: un camió mensual a Barcelona. Claire Isoard organitza a tota la regió de Sète la «Diada del Pa» per als infants espanyols, que donà magnífics resultats, i ara, de retorn al seu país, organitzarà la Setmana del Tabac per als combatents del nostre Exèrcit.

La Unió de Dones de Catalunya ens prega de fer remarcar la tasca admirable d'aquesta entusiasta amiga del nostre poble.

I heusací, també l'opinió d'aquesta companya sobre la Residència «Rosa Luxemburg», d'Ajut Infantil de Reraguarda, que ella visità:

—Quan he vist en quines condicions podien viure aquests infants desamparats, que gaudeixen de tot allò que en la majoria de països només és reservat als fills dels rics, com és edifici esplèndid, bonic jardí, instal·lacions sanitàries perfectes, sala de cinema, joguines i, sobretot, bons mestres i una atenció mèdica exemplar, he pensat que només un país pot superar això. I no per la qualitat, sinó per la quantitat. Aquest país és Rússia.

El camió que ha portat els queviures i la roba recollida a Sète i Narbona el passat mes de gener. La fotografia està presa a Sète i hi apareixen els que més activament han cooperat a aquesta expedició, que, com ja hem dit, ha estat dirigida per Claire Isoard.

EDITORIAL

NOSALTRES, les dones, hem treballat amb entusiasme i sacrifici des que començà la lluita en defensa de la llibertat i la independència del nostre país. Passat el primer moment, superat l'instant en què tot es confià a l'heroica i generosa iniciativa del nostre poble, a la seva capacitat d'improvisació, quan d'acord amb les justes consignes de les organitzacions antifeixistes s'estructurà una forma general d'actuació que recollís l'esforç popular amb mires a la seva millor utilització i aprofitament, des d'aquest moment en què s'adquirí la deguda maduresa en les formes combatives, les dones hem passat del front de lluita al front de la producció.

En efecte, avui dia el front de batalla de totes les dones es troba en el terreny del treball i de la solidaritat. Llur emplaçament està en la producció, on han de prendre les màquines que els homes abandonen en incorporar-se a l'exèrcit, i, especialment, han d'ocupar un lloc en la naixent indústria de guerra. Sí! Les dones, en aquestes hores, hem de llançar-nos torrencialment sobre les fàbriques i tallers que han de proporcionar als soldats del nostre Exèrcit Regular les municions, els fusells i les robes d'abric necessàries per a combatre i vèncer el feixisme.

D'altra banda, en el front de la solidaritat nosaltres les dones hem de demostrar la nostra estimació i el nostre sacrifici envers els malaurats combatents que cauen ferits i passen dies i dies als hospitals.

Ajudem els ferits! La sang dels nostres braus lluitadors que diàriament ofereixen llur vida en defensa de la nostra llibertat i també de la nostra vida mereix tota la nostra abnegació. Ens hem d'imposar tota mena de privacions per a alleujar llur sofriment. Cal que visitem els hospitals portant als nostres gloriosos ferits l'afecte i l'admiració que envers ells experimenta la nostra reraguarda. Cal que ens preocupem de llur roba, de llur correspondència. Hem de conversar amb ells, llegir al seu costat, organitzar festivals, sense escassejar ni un sol moment el nostre esforç i el nostre treball. Per tots els mitjans hem de procurar que els siguin menys amargues i doloroses les hores de llur malaltia.

Cal que totes les dones que vulguin contribuir amb llur afecte a aquesta tasca d'ajut moral i material als nostres ferits s'incorporin immediatament a les comissions de dones visitadores d'hospitals. La iniciativa de companyes animoses ha fet néixer ja grups de visitadores en alguns sindicats, empreses importants, al Socors Roig, als comitès de barriada, etcètera. També la nostra Unió de Dones de Catalunya ofereix ample marge per a aquesta activitat, que cap dona conscient no pot negligir.

Una altra de les tasques a realitzar, en la qual les dones podem contribuir eficaçment, és la de millorar la situació dels refugiats. En efecte, davant de la crueltat dels traïdors espanyols i dels invasors estrangers, nosaltres hem de demostrar davant del món sencer la unitat i la cohesió dels pobles ibèrics.

Els refugiats, aquests éssers malaurats que han arribat a la nostra terra després d'una dolorosa peregrinació plena d'ensurts, de fam i de fatiga, han de trobar una segona llar a la nostra terra. En els actuals moments Catalunya no és exclusivament nostra, sinó que té un destí més alt: és la terra de tots els que volen lluitar per la independència ibèrica. Solament amb una Espanya lliure podrem tenir una Catalunya també lliure i ensems progressiva i feliç.

Dones catalanes: estimeu els refugiats! Si sorpreneu en ells alguna vegada una actitud aspra i esquiva, penseu que això respon a un estat d'ànim sobreexcitat pel sofriment. No oblideu que les dones evacuades tenen també fills petits com vosaltres i que els han hagut de portar a coll durant quilòmetres i quilòmetres de carretera sota les bombes d'alemanys i italians. Ajudem els refugiats!... Per mitjà de visites a les cases col·lectives on estan allotjats podem fer-los sentir l'escalfor del nostre afecte, la nostra preocupació per llur vida dissortada. Fem-los comprendre que coneixem llur tragèdia i admirem llur valor; que compartim llurs sofriments i que estem decidides a treballar en favor seu per tots els mitjans que calgui fins a aconseguir que tinguin millor acomodament i alimentació i un treball remunerat com nosaltres. Que puguin viure amb tota la dignitat de ciutadans i no com a inútils paràsits.

Com a exemple d'aquesta tasca podem esmentar la que han realitzat les comissions femenines del Partit Socialista Unificat i del Partit Comunista. Durant la setmana que acaba de transcórrer han portat robes a l'Hospital Clínic per als infants víctimes del darrer bombardeig i a l'Hospital de Refugiats «Arnau de Vilanova»; joguines i taronges als infants dels refugis «Pasionaria», «Lina Odena», «Catalunya», «Companys», «Kropotkin» i «Mèxic», i sabó al refugi «Fermí Salvochea».

Aquest és el balanç d'una setmana d'actuació d'aquestes comissions. També la Unió de Dones de Catalunya, tot i que durant aquests darrers dies ha vist absorbides gairebé totes les seves energies per la Conferència Internacional de Dones, ha treballat en aquest sentit. Robes arribades de França han estat repartides entre els ferits de diversos hospitals, així com tabac i lots de llibres.

En definitiva, repetim que convé que cap dona no obliidi aquesta consigna: el nostre front de lluita està en la producció i en la solidaritat. Amb totes dues activitats podem contribuir d'una manera eficaç al triomf de la nostra justa causa.

FLORENCIA NIGHTINGALE

per MATILDE MUÑOZ

VERS l'any 1820, en el primer albor del romanticisme, quan els esperits sentimentals somniaven amb les ruïnes malenconioses que dapegen la campinya italiana, en una bonica mansió florentina en la qual un ric matrimoni de propietaris anglesos ha vingut a refugiar el seu amor i la seva enyorança dels cels blaus i paisatges idíl·lics, neix una nena pàl·lida, delicada com un vori, a qui els seus pares, per tal de seguir la moda del temps, donen el nom de la terra que l'ha vist néixer: Florència.

Tot és bonic i fàcil al voltant d'aquesta nena. El bressol adornat de garlandes i guipurs té un transparent horitzó de puntes i volants. En el seu guarda-roba les plomes, les flors, elsllaços i les randes que formen l'elegància de l'època són pròdigues. Florència creix enmig de la comoditat i el luxe. Els pares, assedegats sempre de nous horitzons, viatgen amb ella... D'aquesta manera va recorrent les belles ciutats d'Europa i traspuenta els amplis panorames del món. Aquells ulls grossos, malenconiosos, velats sempre per un misteriós ensomni, veuen passar davant d'ells pobles, edificis, museus, la multitud bigarrada que s'apinya pels amples bulevards i s'aglomera com un ramat pels carrerons del Caire i de Beirut...

Florència creix així. És el temps en què les jovenetes s'apassionen per les aventures

d'Atala i llancen enyoradissos sospirs davant les vicissituds de Zenòbia, l'aguerida i dissortada emperatriu de Palmira. Els poetes poblen els somnis juvenils de països quimèrics a la llum de la lluna i d'odes enceses a la glòria dels antics herois.

Fan néixer un meravellós món de trobadors i sàbats, de castells encantats i clars de lluna sobre llacs poblats per fades i silfs... Florència Nightingale creua impassible a través de l'era romàntica sense apassionar-se pels seus herois amb armadures de plata, pels seus poetes de cabelleres rosses i per les seves grandiloqüents evocacions de tragèdia històrica. Son esperit reflexiu i estudiós acull també una passió encesa i vibrant, que es dirigeix a un sentit realista i humà. El seu pas per pobles i ciutats va marcat per un pregon i conscienciós estudi, que omple d'anotacions els seus quaderns. Florència estudia en la vida. El seu ample front pensatiu no s'inclina sobre llacs blaus per a fer al destí vagues interrogacions. Visita les obres d'assistència social, penetra en el dolor humà que batega allà en l'ignorant fons d'esplendor de les ciutats. No és una senzilla turista plena d'entusiasme pels paisatges pintorescos dels llocs que visita. És una dona que per misteriós avatar, enmig de totes les comoditats, totes les facilitats, tots els agombolaments, tots els privilegis de la vida, ha endevinat l'enorme dolor sobre el que basen la seva felicitat egoista els privilegiats de la terra, i cerca, des de la seva més tendra joventut, la manera de posar remei a aquest dolor, de fer un xic més equitativa i més justa aquella existència que ella va recorrent amb pas lleuger, però amb el cor aclaparat d'angúnia humana.

En tornar a Anglaterra, Florència es dedica a estudiar les condicions en què es troben els hospitals de Londres. Aquestes condicions no poden ésser més terribles. Florència comprèn la immediata necessitat de prestar la seva

ajuda personal a la reparació d'aquelles deficiències. Vol atendre personalment els malalts i per a fer-ho ha de passar per sobre la tenaç oposició de la seva pròpia família. Les primitives infermeres —que ni tan sols portaven aquest nom— eren dones que a Anglaterra tenien una pèssima reputació. Perverses, depravades, borratxes, cap noia que es respectés no podia pertànyer a una corporació que es formava amb residus socials de la més baixa extracció. Florència escoltava i somreia, amb aquell vagariol somriure que abarcava un món de pensaments. La seva vocació era més forta que totes les reflexions. Dels hospitals d'Anglaterra anà a Alemanya, on habità durant un quant temps el convent de diaconesses de Kaiserwert. En aquest lloc la religió barrejava a totes les rutines la seva influència i impedia la limitació i la ignorància. Florència, la incansable viatgera distingida, retorna a les seves peregrinacions, i torna a Prússia, a París, on l'assistència dels malalts anava a càrrec de les germanes de Sant Vicenç de Paül, i també hi va trobar les mateixes deficiències, la mateixa rutina embrutidora, la mateixa ignorància que a Kaiserwert. Després d'aquest viatge, que dura tres anys, Florència torna a Anglaterra disposada a treure fruit de les seves experiències.

En aquell moment esclata la guerra de Crimea.

Després d'alguns mesos de començada la guerra, fins a la taula de treball de Florència, davant la làmpara sempre encesa a la llum de la qual ordenava les seves notes, els seus apunts, i sota el reflexe de la qual deixava a vegades vagar la mirada dels seus ulls carregats d'idees i de llunyanes visions, arriba un número del «The Times» en el que es comença una violenta campanya on es revela l'espantós estat sanitari de l'exèrcit anglès. En temps de pau la mortalitat en les casernes entre els soldats sans era superior a la de la població civil malalta. Amb la guerra aquesta proporció havia augmentat d'una manera atterradora. Als soldats en campanya els faltava de tot: metges, infermers, ambulàncies, medicaments, robes, queviures... A voltes els agonitzants havien d'arrossegar-se fins a altres infelïços moribunds per a portar-los alguna assistència i consol. Les ferides s'omplien de cucs, la infecció prenia proporcions veritablement dramàtiques, i una rascada, en aquelles condicions, esdevenia una ferida mortal. La gran angúnia que Florència havia sorprès en el si radiant de la vida de les grans ciutats s'aixecava ara com un clamor allucinant. El seu cor tingué el sobressalt suprem.

Aquella gran figura plena d'humanitat va trobar, a la fi, el seu camí. En aquell temps estava prohibit a les dones angleses ocupar-se d'assumptes militars, fos sota l'aspecte que fos. Florència, indiferent a aquell obstacle, va reunir trenta-vuit dones disposades a sortir amb ella vers Turquia. Amb elles va anar a visitar el ministre de la Guerra, que es va veure obligat a accedir a llur petició, empès pel clamor de l'opinió pública escandalitzada per l'abandó inhumà en què es tenien els ferits i malalts del front.

Però el ministre es mostrava escèptic sobre l'eficàcia que pogués tenir el treball d'aquelles dones, entre les quals sobreixia la figura pàl·lida i delicada de Florència Nightingale. De totes maneres, s'estén un nomenament de superintendent a favor seu del personal femení i se li concedeixen uns poders que semblen recels i envages entre les autoritats franceses militars en campanya.

Florència se'n va per fi a Crimea. Els obstacles desapareixen al pas d'aquella dona feble i trencadissa, l'activitat febril de la qual es multiplica i solament en uns quants mesos transforma del tot l'assistència hospitalària en els fronts.

Ella ho és tot i tot ho abarca. Un alè d'amor, de sollicitud orla aquells pobres fronts aclaparats per la febre i l'abandó. Tot el treball d'instal·lació, d'organització, de distribució anava a compte seu. Ella està a la capçalera dels moribunds, escriu les lletres —centenars de lletres— a les famílies dels ferits, recull les disposicions dels agonitzants, eixuga el front dels pobres joves als quals fa basarda la mort, va recorrent, a peu o a cavall, quilòmetres i més quilòmetres de camí gairebé intransitable, s'aixeca a la sortida del sol, i el seu son està sempre atent a un gemec, a una crida. I no és això sol. Convertida en mare de tota aquella carn ferida i congoixada, de tota aquella joventut malmesa per la guerra, Florència vessa la seva tendresa més enllà de les possibilitats físiques de son cos abrumat de cansament. És l'última d'anar-se'n a descansar, i abans d'anar al seu pabelló, on encara l'esperen llargues hores d'estudi i treball, passa per les sales on reposen els ferits. Els amples volants de la seva faldilla, les clenxes dels seus arrissats cabells, emmarcats pels fins rinxols de la còfia de punta; el xal amb el qual resguarda les seves fràgils espatlles, brillen un instant a la llum vacil·lant de la llanterneta d'oli que porta entre les seves mans primes i transparents com la porcellana. És la seva «ronda de mitja nit». Així ha estat immortalitzada per pintors, per escultors i per poetes. Així ho fou, sobretot, per la gran tendresa d'aquells homes que des de llurs llits la veien passar i que s'incorporaven tant com ho permetien llurs ferides obertes, per a «besar la seva ombra» i poder dormir després en pau...

«La dama de la llanterna», nom amb què és coneguda a tot Anglaterra, força la seva naturalesa a esperar sense defallir el final d'aquella guerra. No li dona treva ni per a permetre's el sofriment. Entre tots aquells dolors, sols ella, Florència Nightingale, no té l'humà dret de sofrir. Ha de romandre dempeus, resistent ho tot, amb el seu somriure pàl·lid i la seva mirada llunyana. Per fi la guerra s'acaba. Llavors ella s'aclapara amb una febre que amenaça la seva vida. Tota la seva naturalesa, sostinguda prodigiosament per amor als altres, es desploma. La increïble activitat d'aquella dona ha de refugiar-se en l'estret espai d'una cadira d'invàlid, del qual ja no es podrà deslliurar més.

Aquella cadira de rodes és el seu refugi, però no el seu descans. L'admirable dona el converteix en un motiu de perpètua activitat. Impulsant aquella cadira va a sol·licitar de la reina Victòria d'Anglaterra la reforma de les casernes. La reina l'ajuda en la seva lluita contra els terribles prejudicis de la milícia i la burocràcia. Alguns ministres, la influència d'un amic, s'afegeixen a aquella croada generosa.

Florència triomfa. Es reformen les casernes, es construeixen nous hospitals militars, i les seves reformes passen els mars i arriben fins a les colònies, on es salva la vida a centenars, a milers de soldats.

Amics entusiastes inicien una subscripció nacional per a fundar un hos-

(Continua a la pàgina 11.)

«No compreu joguines japoneses per als vostres fills. El diner que obtindran servirà per a adquirir bales que mataran els infants xinesos.»
I mentre Xina es va dessagnant per l'agressió feixista, a Ginebra hom ha discutit lentament sobre la seva sort. El Comitè dels 28, després d'una laboriosíssima actuació, ha arribat a l'acord de deixar al criteri de tots els països el prestar un ajut individual a Xina en la guerra que sosté contra el Japó.

Malgrat això, les dones antifeixistes recullen la crida de les germanes xineses i des de la Conferència de París han llançat a les organitzacions femenines de tot el món la consigna de boicot al Japó i ajuda a Xina, junt amb la d'ajut a l'Espanya republicana.

Dones Xineses

EN aquesta lluita de Xina contra l'invasor hi prenen part molt activa les dones. Els hospitals són gairebé tots atesos per elles. Però ultra això, davant dels actes de bestialitat comesos pels agressors envers les dones en aquelles regions que han ocupat i davant dels continus bombardejaments a la reraguarda, les dones xineses han decidit prendre part en la lluita. S'han format diversos batallons femenins, un d'ells organitzat per la coneguda escriptora Hon-Sang-Tsi, el qual es dedica a donar classe als soldats, a construir fortificacions, a transmissions i senyals i a tot el que calgui per a aixafar l'enemic. La més jove d'aquest batalló té disset anys i en preguntar-li si les bombes no li feien por respongué d'aquesta manera, senzilla i noble:

—A Xina no hi ha actualment un lloc on ens poguem sentir segurs. És pitjor caure en l'esclavitud que morir al front. Jo he decidit fer tot el que pugui per a la defensa de la meua pàtria.

Actualment ja són trenta mil les dones que estan lluitant en diferents fronts de batalla, moltes d'elles incorporades als destacaments de guerrillers, al costat de llurs germans i companys. Les esposes dels caps populars Txu-De i Mao-Tse-Dung també vesteixen l'uniforme de l'exèrcit.

Aquestes dones coratjoses no solament es lliuren a la defensa de Xina amb el fusell a la mà. Coneixen també una altra arma: l'actuació política.

Com a protesta de la mort i la violació de més de dues mil dones a Nankin, a mans dels japonesos, que no respectaren ni velles ni adolescents, fou organitzat a Hankeu un miting que assolí enormes proporcions. En ell Lu-Tsiu-Nian, presidenta de les organitzacions patriòtiques de la Xina del Nord, en vibrant parlament contra els agressors declarà:

—No n'hi ha prou amb què lluitin els homes. Nosaltres no podem de cap manera alliberar-nos d'aquesta obligació. Els japonesos no tenen cap mirament amb nosaltres ni amb els nostres fillets. Abandonem tots els pre'udicis, desfem-nos de totes les preocupacions. Una sola cosa ens ha de moure: contribuir a la defensa de les llibertats del nostre poble. Sense això no val la pena de viure. Llitem, doncs, sense perdre un instant.

En el mateix acte pronunciaren parlaments diversos estrangers, entre ells l'ambaixador dels Estats Units i les notables escriptores antifeixistes nord-americanes Anna Lluisa Strong i Agnès Smedley, també grans amigues d'Espanya.

La Federació d'Organitzacions Femenines Xineses ha llançat un manifest a totes les dones del món on diu:

«Eixampleu als vostres països la campanya d'ajut i les recaptés a favor dels ferits i evacuats xinesos. Ens manquen principalment medicaments. Insistiu prop dels vostres Governos per tal que sostinguin materialment la resistència de Xina. Envieu-nos voluntaris tècnics i creeu organismes d'investigació sobre la situació xinesa. Treballem per aconseguir un boicot complet dels productes japonesos, que hom no li faciliti crèdits i que es prohibeixi la venda d'armes i material bèl·lic al Japó.»

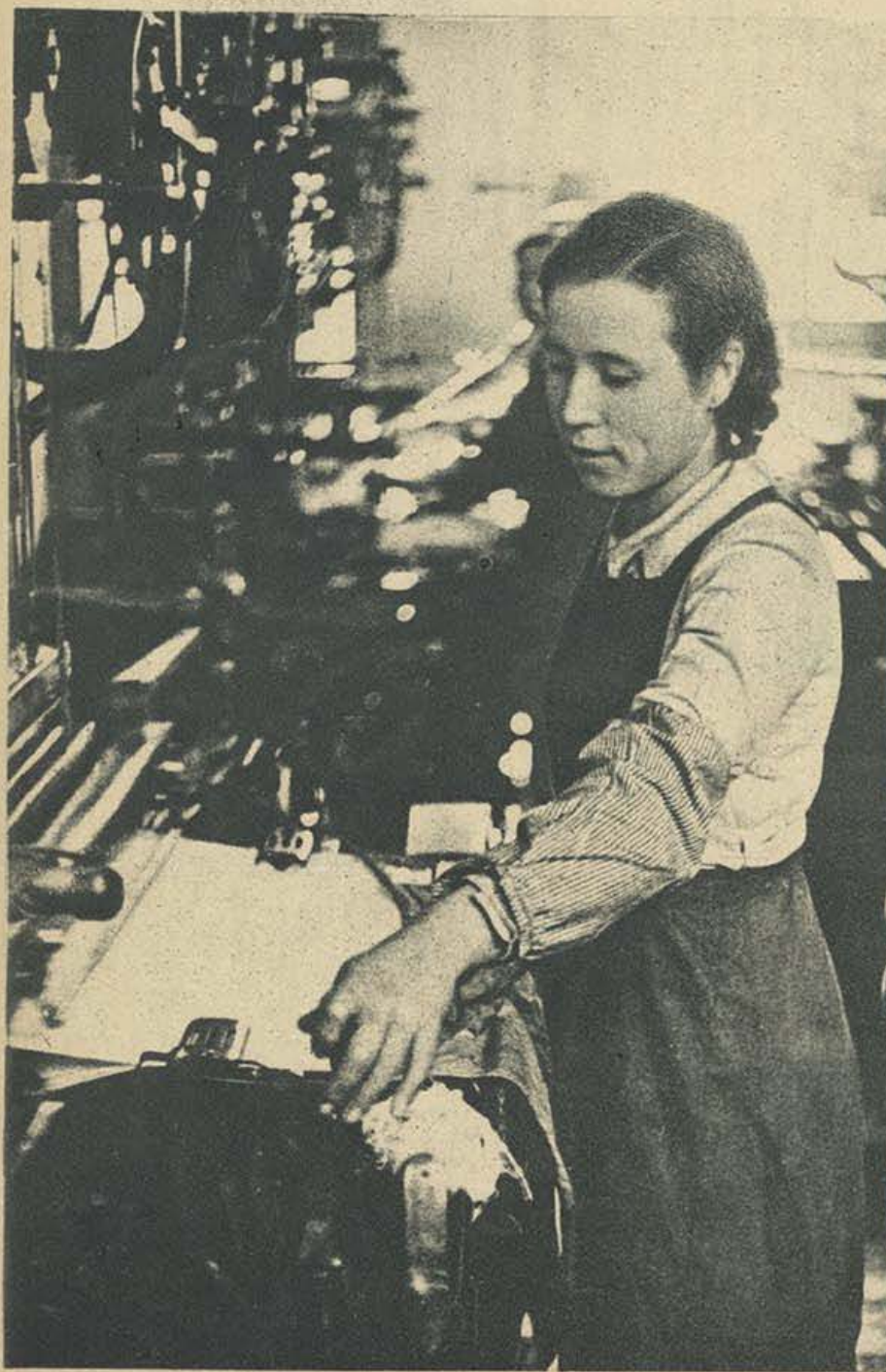
El manifest acaba dient:

CASALEOPOLD
EMPRESA OBRERA COLLECTIVITZADA

Corts Catalanes, 642
Barcelona

NOSALTRES, ^{les} DONE

Una fàbrica de teixits i

CABRERA de Mataró és una vila arreconada a la falda de dos pics de la serralada del Maresme. Taronges i mimoses la guarnixen en aquests primers dies de febrer.

Allò que es veu a primera vista són els camps nets i ratllats per innombrables solcs. Ja sabem de què es tracta. Hom acaba de sembrar les patates primerenques.

Més avant trobem un estol de noies que enaspren pèsols.

Ens hi adrecem. D'un bon tros lluny ja sentíem llurs cantades.

—Aneu molt mudades per a treballar la terra—els diem—. No sembleu pas pageses.

—Es que de pageses només en som a mitges. La meitat de la setmana treballem a la fàbrica i l'altra meitat, al camp. Nosaltres mateixes ho hem acordat així. No seria just que n'hi hagués unes que tinguessin més bona feina que les altres. I avui ens veieu ben arranjades perquè la feina que fem és molt neta i ens agrada fer goig sempre que podem. Però quan ensalfatem o treballem a les tomaqueres ens posem una bata de sac.

Així que s'adonen del fotògraf ens miren una mica estranyades, però segueixen treballant. N'hi ha tres que porten un feix de canyes i, per a cadascuna d'aquestes, dues que prenen les canyes i les claven arran de pesolera. Ho fan amb elegància: es mouen graciosament per entremig de les petites plantes trencadisses que ja comencen a treure flor. És una feina bonica, més pròpia de jardí que de camp. En realitat, però, ja ho és un jardí aquesta horta admirablement conreada, que dóna quatre collites l'any.

Aquestes pagesates ens produeixen una impressió gairebé cinematogràfica. Calcen unes gracioses sabates tractor, mitjонets de coloraines i ensenyen les cames brunes i fortes de noies deportives.

—Abans hi treballàveu al camp?

—No pas totes. Ara ens hi hem hagut de posar perquè hi ha pocs homes.

—De totes maneres no és tampoc molt pesat aquest treball.

—Ja veureu. A vegades fins dóna goig. Però no sempre és així. Aquest hivern hem passat dies molt crus lligant enciams i collint cols i broquils. Les mans se'ns posaven balbes i ja comprendreu que no podíem pas portar guants.

—Ara mateix, de bon matí—diu una moreneta de llavis enrogits—, també la passem negra. Fins que no fa sol i es desfà la gebrada. I no cal dir, al pic de l'estiu. Llavors és la calor que fa sofrir.

—Mira, no ens queixem—afegeix una altra—. Més malament estan els de front. I la gent de Barcelona també. A nosaltres encara no ens han vingut a bombardejar i no crec que els interessi despendre metralla en aquest recó de món. Ja que tenim tants avantatges, el menys que podem fer és treballar força.

—I que no ho fem? Mira, només fa una hora que treballem i ja acabem la tasca que ens havíem donat per una hora i mitja. Jo crec que mai no s'havia vist això d'enasprar amb tan poc temps un pla de pèsols com aquest. Entre aquesta tarda i un parell d'hores demà al matí els lligarem a les canyes i ho deixarem tot llest.

Els diem que voldríem veure com sembren patates. Ja gairebé a tot arreu estan sembrades. Una d'elles, però, recorda un indret on segurament estan fent aquesta feina i ens hi adrecem.

Allà ens espera una sorpresa. Una camperola de mitjana edat, vestida de negre, condueix l'arada especial que serveix primer per a obrir els solcs després per a colgar les patates de terra. Unes altres posen les patates als solcs oberts. La feina es fa de pressa.

—Abans—ens diu la camperola endolada—s'obrien els solcs amb aixades i es tapaven de la mateixa manera. Es necessitaven molts homes. Ara ho fem amb aquesta arada i estalviem molt de temps i d'energia. Jo el que voldria

EL QUE PASSA EN TOT EL MON

U. R. S. S.

En el concurs d'esquí recentment celebrat a Moscou resulta guanyadora la noia que apareix a la fotografia, la qual saltà amb trampolí a trenta dos metres i mig.

En la primera sessió del Soviet Suprem de la U. R. S. S. hi assistiren les diputades Lobova, professora; Conoboleva, adjunta al director d'una fàbrica tèxtil, i Clàudia Sakharova, de dinou anys, adjunta al director d'un combinat tèxtil on treballen onze mil obrers.

LA GESTA HEROICA DELS SAVIS SOVIÈTICS

En la fotografia apareixen els membres del grup d'hivernants russos al pol Nord. D'esquerra a dreta, el radiotelegrafista Krenkel, el cap del grup Papanin, l'astrònom Fedorov i el biòleg Chirchov.

Darrerament el bloc en què sojornaven s'ha esberlat i són arrossegats pel corrent amb greu perill per llurs vides. En quaranta vuit hores el bloc de gel a la deriva ha recorregut cent onze quilòmetres. Arribaran a temps les expedicions de salvament?

Estats Units

LES DONES I LA CIÈNCIA

El xarampió és una malaltia força terrible per als infants, a causa de les complicacions, de vegades molt greus, que sol produir.

Una nova que serà ben acollida per totes les mares és que una americana, Mrs. Jean Broadhurst, professora de bacteriologia a l'Institut de Colúmbia, acaba de descobrir el virus d'aquesta malaltia i comença l'estudi d'un tractament per a guarir els petits malalts.

Hem de celebrar amb satisfacció aquesta nova victòria de la dona en el terreny de la ciència.

Argentina

UNA ANTIFEIXISTA

Ens és plaent recollir en aquestes columnes la digna actitud de la gran actriu argentina, molt coneguda del nostre públic, Paulina Singermann, en les seves declaracions a la premsa del seu país relatives a la guerra d'Espanya, on es trobava realitzant una gran «tournèe» en el moment d'esclatar la rebel·lió militar.

Totes les seves paraules foren de glorificació per l'heroic poble ibèric i d'una manera especial per la joventut, i de fe absoluta en la nostra victòria.

Polònia

UNA NOVA VÍCTIMA DEL FEIXISME

A la llarga llista de dones militants d'esquerra presoneres del feixisme, que compren els noms d'Anna Pauker, Liselotte Hermann, la companya de Prestes i moltes d'altres, cal afegir-hi el nom de la camarada polaca Azezensna, mare de dos nens petits, que acaba d'ésser condemnada a sis anys de reclusió en unió de quaranta dos obrers i intel·lectuals que han estat processats pel delictes de pertànyer al Partit Comunista.

França

LLUISA MICHEL, HEROÏNA DE LA COMMUNE

El 23 de gener es rendí a França un sentit homenatge a la memòria de la gran revolucionària francesa Lluïsa Michel, amb motiu del 33 aniversari de la seva mort.

Una important manifestació, organitzada pels partits socialista i comunista, va desfilar primer davant la seva estàtua, situada en un jardí reservat als nens, als quals va estimar tant, i després al cementiri on reposa, al costat de la seva mare i dels seus millors amics. La inscripció gravada en la seva tomba: «No vaig conèixer altra cosa que la misèria i la presó», resumeix amb extraordinària realitat la vida d'aquesta dona abnegada que fou l'heroïna de la Commune de París.

Era mestra d'escola en un barri popular de París. Tendrament maternal amb els nens a qui educava, «es transformava en lleona per la causa del poble» com diu, parlant d'ella, un dels seus companys de lluita de la Commune, Lissagaray.

Organitzà un cos d'infermeres que cuidava als ferits sota la metralla i que els visitava en els hospitals, reconfortant-los amb paraules de consol i esperança.

Vençuda la Commune, compartí la sort dels seus camarades, i si bé es va salvar de l'afusellament, fou condemnada a l'exil. Tornada a la gràcia després de quinze anys, va prosseguir la seva labor de propagandista socialista, mai vençuda i sempre disposada a sacrificar-se encara més pel seu ideal.

Les dones espanyoles que tant lluitem per la nostra llibertat, hem d'honorar la memòria i mantenir el culte de totes aquestes dones que ens precediren en la lluita, que ens traçaren el camí i que ens van deixar l'exemple magnífic de la seva vida.

En les hores difícils que estem travessant, el record de Lluïsa Michel ha de romandre en nosaltres, viu i alentador.

UNA EXPOSICIÓ INTERESSANT

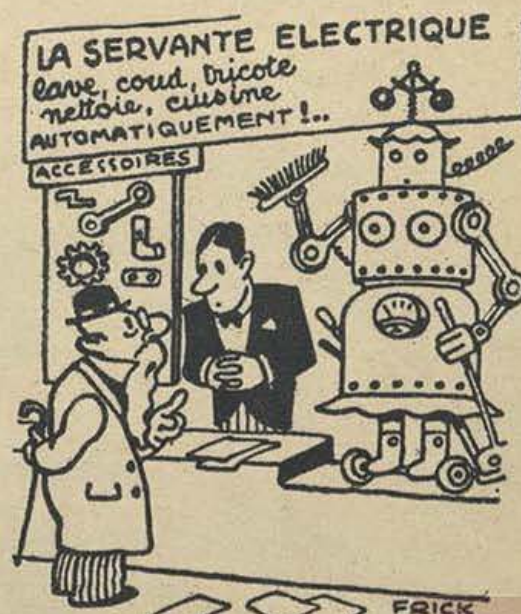
S'està celebrant a París l'Exposició Anual de les Arts de la Llar, que reuneix els últims progressos que la imaginació dels inventors posa al servei de la dona per tal d'alliberar-la en el possible dels treballs que durant segles i segles l'han mantinguda en un estat d'inferioritat respecte de l'home.

Aquest any, a més, hi ha unes seccions dedicades a la decoració de clubs d'obriers i a la modernització de col·legis i liceus.

El Gran Palau, on es celebra la quinzena Exposició de les Arts de la Llar.

AMB MOTIU DE L'EXPOSICIÓ DE LES ARTS DE LA LLAR A PARÍS

—Desitjaria aquest model, però amb els ulls blaus i la cintura més prima...—

(De L'Oeuvre.)

ELS NENS DE PIT DE MADRID

EL gris sobre la costa llevantina.

—Hi ha olor de neu— diu el nostre xofer.

I no s'ha equivocat. Encara no hem arribat a la carretera de Madrid que comencen a caure els primers borrallons fins, cobrint el sol, les oliveres, la carretera... Una capa blan-co-argentada brilla aviat fins a l'horitzó.

—Almenys fa vint anys que no havíem tingut un temporal semblant— comenta un camperol de Requena.

I com més ens apropem a la capital, més fred fa. Neu... Trenta centímetres constitueixen una capa densa i blanca que cobreix els carrers de Madrid. Els tramvies no circulen. Porters i obrers de l'Ajuntament treballen com a feres per a netejar les voravies. A la Castellana, les noies corren per les vores, on la neu constitueix uns monticles florjors.

—Estupend, estupend— criden les noietes, i amb un grapat de la freda matèria es renten la cara.

Al carrer d'Ayala hi ha tres joves esquiadors que s'exerciten a baixar la pendent.

Amb dificultats, reliscant contínuament, arribem a la Maternitat. Ací s'hi troba un dels centres de puericultura organitzats pel Ministeri de Sanitat.

En el passadís del pis baix, la cua de les dones que hi acuden per a recollir l'alimentació setmanal dels seus fillots és relativament curta.

—Fa massa fred per a sortir amb els nens al carrer— diu una de les joves maretes que avui visita el centre sense el seu nin.

Hi ha mares de totes les classes socials. Dones proletàries, dones petit-burgeses vestides modestament, però també hi ha senyoretas amb preats abrics de pell. Gairebé totes porten llurs nens al braç.

A nosaltres hi acuden únicament les mares amb nens fins a dos anys— m'clareix Petra, la jove infermera bruna dels grans ulls suaus.

—Ací hi vénen cada vuit dies per a cercar la llet i altres aliments i per a controlar la salut de llurs noiets, ja veuràs.—

A la primera sala se m'ofereix un quadre curiós: les mares, una per una, despullen llurs fills en taules construïdes especialment per això. Mentrestant l'infermera treu del fitxer la fitxa del nen i la col·loca sobre la bàscula. Curiosament es registra el pes del nen, mentre les mares enraonen.

—Dos cents n'ha augmentat el meu nen durant els últims set dies!

—El meu augmentà tres cents grams. Fixeu-vos.

—I Joaneta dos cents seixanta.

—Enhorabona— comenta Petra en veure el resultat del pes d'un nen ros, formós, sobreixint de salut.

I adreçant-se'm a mi continua:

—Aquest nen estava molt malaltet quan vingué al dispensari. Però immediatament, reconegut pel doctor, va començar a guanyar, i ara augmenta més que cap.

—Quants en teniu ací?

—Uns dos mil. I en tot Madrid en controlem uns vint mil.

—Mireu la meua— diu una mare—. S'estava morint quan em digueren que ací donaven llet, i ara... amb quatre pessetes mensuals en tinc prou perquè la meua nena augmenti doscents grams per setmana.

—Quatre pessetes, dieu?

—Un quilo de llet maternitzada costa vuit pessetes, però a les dones de combatents només se'ls hi cobra la meitat. I a les que no perceben més que trescentes pessetes no se'ls cobra res.

—I d'on procedeixen els queviures?

—Gairebé tots ens els envien les organitzacions obreres dels països democràtics. Rebem llet dels països escandinaus i d'Holan-

da; sucre i farina, de Txecoslovàquia; de Noruega en rebem vitamines en gotes; de Finlàndia ens trameten carn i ous en pols. El Ministeri de Sanitat, per mitjà del Comitè d'Ajut Internacional, rep tots aquests donatius i des del seu magatzem de Barcelona n'envia i reparteix la mercaderia als diferents centres de puericultura.

—Es suficient el que rebeu?— pregunto a una jove endolada.

—Del tot. I constitueix un ajut tan generós que no el podem agrair prou al Govern i als donants estrangers. Figureu-vos, en aquests temps que ningú no pot procurar-se les coses per si sol!

Una infermera obre la porta que uneix aquesta cambra amb la sala contigua. Allí hi reben els metges responsables. A tres o quatre mares els ha tocat el torn de passar revista a llurs nens. El metge consulta la fitxa i la corva de pes. Pregunja sobre el son, el comportament en general, si accepta el menjar o si el rebutja. I després ausculta el petit client. En casos de raquitisme incipient prescriu vitamines en gotes, i a aquells nens el pes dels quals no respon a les normes se'ls facilita una alimentació especial.

—Són més de quaranta cinc mil nens controlats avui a l'Espanya republicana d'aquesta mateixa manera. No existeix cap estat, excepte Rússia, que hagi emprès una tasca semblant. La manca de queviures obliga a les mares a acudir als nostres centres i de seguida ens agafen confiança. Veuen els progressos i l'estat de salut de llurs petits. Veuen que no hi ha diferència de tracte, que ací no s'ocupa ningú de la filiació política d'elles i que únicament es vigila el bé del nen. Es la nova generació d'una nova Espanya. El resultat és sorprenent: la mortalitat infantil, tan enorme en temps de la monarquia i en l'Espanya de Gil Robles, ha baixat en un percentatge fantàstic.—

Aquestes són les paraules del metge del Centre de Puericultura de la Maternitat. Les seves paraules reflexen exactament les impressions de la reportera. El més sorprenent de tot el vist és que la nova generació, vigilada per Centres de Puericultura, creix en mig de la guerra, una guerra tan cruel com la nostra.

Ilse WOLFF

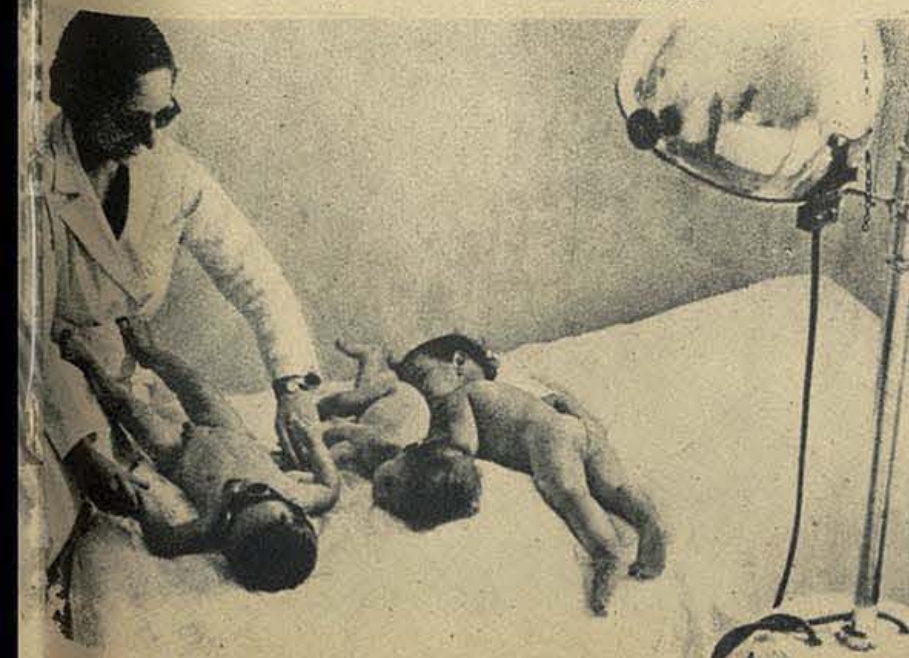

La sala d'espera d'un centre de Puericultura. Abans d'entrar al despatx mèdic es cerca la fitxa de l'infant.

Cada criatura té la farina o la llet que el metge ha dictaminat.

La cura de raig ultravioleta per a combatre el raquitisme.

Anàlisi de la llet maternal, garantia del perfecte nodriment del nadó.

En departaments convenientment atemperats hom pesa els infants.

Inspecció mèdica regular que permet seguir el desenvolupament dels menuts.

¡ TREBALLEM..

un conreu intensíssim de la terra

és prescindir del cavall i fer-ho amb tractor, com vaig veure que ho feien en una col·lectivitat de l'Urgell.

—I quan les collireu les patates?

—Enguany, pel mes de maig, perquè les sembrem amb un mes de retard. Altres anys ja ho feiem a l'abril.

—I quina quantitat en collireu, aproximadament?

—Fa de mal dir. En aquest tros de terra n'hem sembrat dues tones. Si fos com altres anys, em veuria amb cor de treure'n vint. Però com que hem hagut d'escatimar l'adob, no crec que en collim més de quinze o setze.

Ens acomiadem d'aquestes valentes camperoles, i anem a veure la fàbrica de teixits, que és el segon front de treball de les dones de Cabrera de Mar.

Gran activitat. Tres sales de màquines que no paren. Cent vint obreres que hi treballen. Dones i noies de posat més seriós que les que hem trobat al camp. I és que a la fàbrica els telers van seguint la seva feina i han d'estar molt atents.

De totes maneres, en una de les sales paren les màquines perquè poguem parlar amb elles.

—Us agrada més aquest treball o el del camp?

—Tal com ho fem va molt bé. Tres dies de cada manera. Ací la feina no és tan pesada, però a la terra hom es diverteix més. Podem cantar i parlar i no se sent aquest soroll eixordador.

—Diuen que la vostra indústria està en crisi. Què hi ha d'això?

—És cert. Comença a esgotar-se el cotó. En molts pobles ja han plegat. Diu que el Govern ho arranjara.

—Hem de passar com poguem mentre duri la guerra —intervé una dona d'anys—. Jo recordo aquella època terrible del lock-out, en què ens tancaren les fàbriques i havíem d'anar a demanar almoïna a les masies per a poder menjar. Això mai més no ocurrerà. Vos altres —i ho diu adreçant-se a les noies joves— encara no heu conegut aquells temps dolents, en què la jornada durava catorze hores.

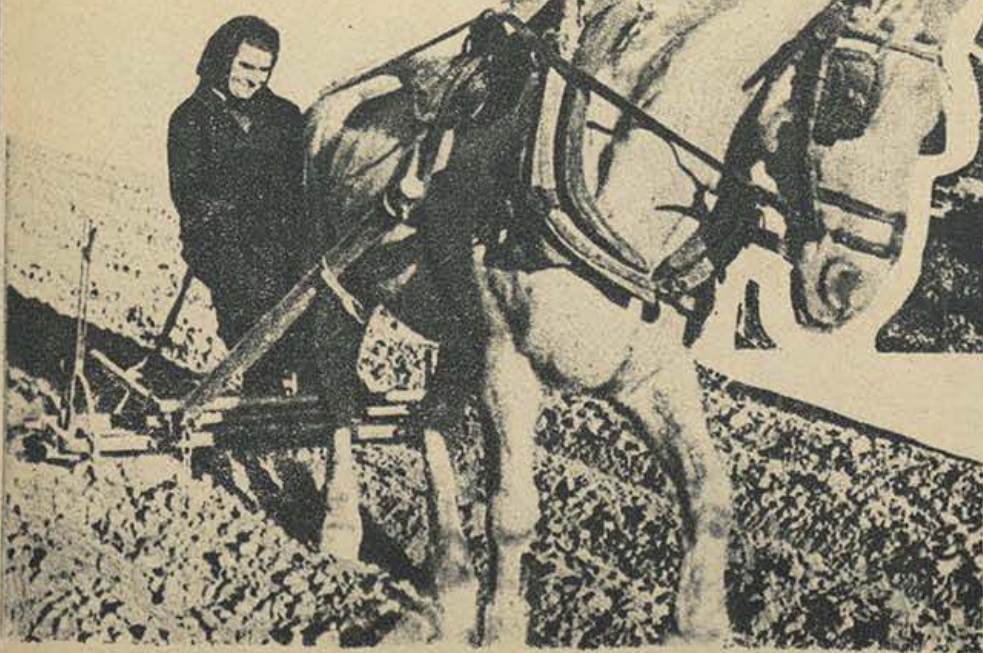

Aquesta treballadora de cinquanta anys que conegué l'exploitació d'aquells temps en què s'inicià la industrialització al nostre país no sap deixar el seu teler. Així que la fàbrica es torna a posar en marxa, ella és la primera d'ésser al seu lloc. Ens acomiadem també d'aquestes animoses obreres.

Així és com treballen les dones d'una petita vila del Maresme. En acomiadar-nos, una ens diu:

—Nosaltres, les dones, treballeu ara amb més afany que mai. Hem de fer la nostra tasca i aquella que correspondria als homes que són al front. Només així podrem guanyar la guerra.

FRANCESCA PRAT

COMMEMORACIÓ DE LA PRIMERA REPÚBLICA

Ahí se celebra el 65 aniversari de la proclamació de la 1.ª República. L'onze de febrer de 1873 fou una data gloriosa que no es sabé aprofitar per part dels dirigents republicans ni per part del poble. La culpa fou dels primers, perquè no incorporaren el poble a la seva política; no per manca de voluntat, sinó més aviat per desconèixer la realitat popular.

Pi i Margall i Salmeron, polítics de contingut literari, oblidaven el veritable nucli de la vibració de la classe treballadora i no posseïen els mètodes pràctics per a cristallitzar l'esforç popular en formes definitives de progrés social.

El dia 3 de gener de 1874 la reacció s'apoderà de la República. Ningú li posa resistència. El poble no estava preparat per a una lluita.

Avui que commemorem la data gloriosa de la seva proclamació, que s'efectua en una sessió de Corts memorable, tenim el convenciment d'una cosa: que un cop derrotat el feixisme, el poble, que és el que porta a terme aquesta heroica gesta, no es deixarà prendre mai més les seves conquestes legítimes.

Un grup de parlamentaris estrangers que assistiren a la sessió del nostre Parlament celebrada a Montserrat visita l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat.

El líder socialista belga Vandervelde assistí també a la sessió de les Corts celebrada a Montserrat. En la fotografia apareix al costat de la seva esposa.

CONGRÉS DE «MUJERES LIBRES»

Els dies 10, 11 i 12 de febrer es celebra el Segon Congrés de «Mujeres Libres» de Catalunya.

COMPANYA saluda amb el més gran afecte les dones del moviment femení llibertari, així com tam-

bé totes les assistents al Congrés, i no dubta que les conclusions que es prenguin tendiran a la unitat d'acció de les dones antifeixistes de totes les ideologies, per tal d'arribar ben aviat a la solució de molts problemes amb una franca cordialitat.

Frederica Montseny, militant destacada de «Mujeres Libres».

El general Miaja, heroi de la defensa de Madrid, ha estat uns dies a Barcelona. Aci el veiem, al Pati dels Tarongers, parlant amb el President Companys.

CONTRA EL BOMBARDEIG: REFUGIS! REFUGIS!

Correu de COMPANYYA

NATATXA. — El seu promès marxà al front i quan retornà amb permís després de diversos mesos d'estada allà, es troba que «aquest» d'ara no s'assembla a aquell que ella somnià, que ha canviat de caràcter i que, en fi, l'està desil·lusionant «per les coses més innocents».

Es natural, amiga Natatxa. El minyó que marxà a la guerra havia portat fins llavors la vida natural de la joventut, plena de despreocupació i alegria. Ara retorna «un veritable home», madurat per la responsabilitat i el sofriment. Aquest home que lluita mesos i mesos, sense descans, de cara a la mort, no ha de desil·lusionar-vos, o el vostre cor no es mostra digne del valent promès. El que heu de fer és rebèdjar tota frivolitat, treballar com ell, sofrir com ell i com ell esperar. Quan sereu «una dona» tant com ell és «un home» us adonareu que el vostre promès ha millorat molt i que és precisament ara quan mereix la vostra estimació i el vostre afecte.

RAIG DE SOL. — Compren la vostra angoixa i les vostres sotsobres. No sabeu res del vostre marit, del qual la guerra us separà en plena lluna de mel. Les últimes noves són confuses i pregunteu com podríeu fer-ho per no separar-vos d'ell si per fortuna torneu a saber noves d'on ha anat a parar.

Molt senzill: acompanyeu-lo. Trebal·leu en serveis del front. Però, si això no és possible, no el desanimeu, no li tregueu el delit. El vostre deure és estar al seu costat, sí, però en esperit, amb el cor, amb l'entusiasme. Hi ha tantes maneres d'estar units! Hi ha tantes maneres de sacrificar-se i d'estimar-se!

UNA MARE. — Tinc un fill que estudia el batxillerat, el qual acaba de guanyar una de les moltes beques que ha creat el Ministeri d'Instrucció de la República, i voldria obsequiar-lo amb un llibre que, alhora que plaent, fos també instructiu. Podríeu aconsellar-me'n algun?

COMPANYA es complau en contestar a «Una mare» dient-li que el millor llibre per al seu fill, al nostre entendre, és *Las monjañas y los hombres*, de M. Ilin, publicat per l'Editorial Estrella, el preu del qual és de 3 pessetes. Estem segures que l'estudiant llegirà fins al final l'obra que us recomanem.

(Continuació de la pàgina 4.)

pital que porti el seu nom. L'any 1860, Florència crea, amb la suma recollida, l'escola d'infermeres que porta el seu nom i en la qual es resumeix el gran amor i la més gran il·lusió de la seva vida. Aquesta escola va estendre noves ramificacions per tota l'Anglaterra. Les seves ensenyances passen més tard a altres països d'Europa, per tot el món i d'una manera especial pels Estats Units d'Amèrica.

L'any 1910 el gran somni humanitari que és la vida de Florència Nightingale, s'estroneja en un etern repòs. La cadira d'invàlida queda buida per sempre. El Govern anglès li destina una tomba a l'Abadia de Westminster, on reposen les cendres de la noblesa anglesa. Però Florència, que fugí de l'alt honor de tornar de Crimea en un vaixell de guerra i retornà, tímida i fosca, en un vaixell mercant, amb passaport fals per a fugir de tota manifestació d'entusiasme i de gratitud, defrauda ara també l'oripell dels honors oficials. En el seu testament figura la seva última voluntat, que ha d'ésser respectada. Una làpida senzilla i tosca, amb les seves inicials i la data de la seva mort, serà tot el senyal que aquesta vida magnífica deixi enmig de les prades verdes de Lea Hurst, la terra dels seus pares, on havia transcorregut quasi tota la seva infantesa.

Tots els honors i els homenajes possibles li havien concedit en vida. Però la lluentor i l'esplendor de l'admiració oficial no van ésser sinó un pàlid reflexe junt a la llum vacil·lant d'aquella llanterna amb què al final de la jornada recorria les sales atapeïdes de ferits i moribunds en els hospitals de Crimea i en els que, sota la seva cura, la mortalitat baixà en sis mesos des de quaranta a l'un i mig per cent.

Gran Concurs de COMPANYYA

DONES CATALANES: Llegiu en números anteriors les bases del nostre gran concurs permanent de contes. El premi consistirà en cent pessetes. Els contes que no siguin premiats i es publicuin a COMPANYYA seran pagats al preu de cinquanta pessetes.

Modes de mig temps

APAREIXEN els dies clars, l'aire s'ablaneix i han acabat els dies crus de l'hivern. Cal començar a pensar en les modes de primavera, que ja s'albira en els primers ventijols tebis i en els primers raigs de sol.

L'elegància en aquest temps, en aquests temps ha d'ésser continguda, sobria i pràctica. Les seves línies, senzilles, sense banalitats inoportunes i de mal gust.

Cal suposar que ni una sola de les dones de la nostra reraguarda deixa de treballar en aquests moments. Cadascuna al seu lloc i totes complint animosament llur deure. Doncs bé: la moda, per aquestes valentes ciutadanes, no pot carregar-se massa, com ho feia per les ocioses, aquelles que passaven tot el temps a les botigues, als cinemes o al saló de te. Cal pensar en vestits que no des- torbin la tasca a fer; que harmonitzin amb les ofi- cines, amb la fàbrica, amb la clínica, amb el taller, amb tots aquells llocs consagrats a l'activitat incessant de la reraguarda treballadora.

Ara bé: renunciàrà, per tot això, la dona a les seves prerrogatives? Voldrà dir, això, que a la dona se li ha d'oblidar de tenir un aspecte agradable i atractiu, i que en aquests moments aquesta atracció i aquest agradatge són quasi una bella missió per tal de contribuir a que l'ambient respiri optimisme i confiança?

Per això els vestits han d'ésser elegants a la vegada que pràctics i sobris, i la dona, a pesar de les seves labors, ha de curar que el seu

aspecte no acusi deixadesa, abandó, negligència, sinó, tot al contrari, optimisme poderós, activitat i joventut.

Us presentem en aquestes pàgines de COMPANYIA, revista sempre atenta a què la dona trobi en les seves pàgines tot el que necessita per a orientar-se en els diversos aspectes de la vida actual, un modellet sumament agradable, senzill, còmode i força bonic, d'aquesta elegància que preconitzàvem, que conserva i resalta les línies juvenils, i tot això sense cap afectació.

Aquest vestit, molt fàcil de confeccionar, és de llana a losanges marró i beige, o bé en dos tons de verd i blau. El cinyell està fet en els dos tons del vestit.

Pullòver de mitja amb dibuixos geomètrics

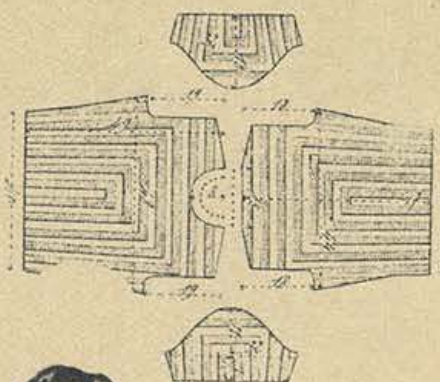
MATERIALS.—Tres cabdells de cinquanta grams blau clar, un joc de cinc agulles de tres mil·límetres fent una goma d'un punt dret i un al revés en tres centímetres d'ample i quatre passades d'un centímetre d'altura total.

Punts emprats.—Acanalats verticals. Primera passada, quatre punts al dret, quatre punts al revés, i a la segona passada s'han de fer quatre punts al dret sobre els punts que a la passada anterior són al revés i quatre punts al revés sobre els que a la passada anterior foren fets al dret. I així les següents passades.

Acanalat horitzontal. Per a fer un acanalat al revés sobre el costat dret de la labor treballi's sobre aquest cantó una passada al dret, una passada al revés, una passada al dret, una passada al revés i una altra passada al dret; el segon acanalat, al revés de com hem fet el primer, etcètera.

Acanalats fins verticals (per al coll). Primera passada, un punt al dret, un punt al revés. Segona passada i següents, un punt al dret sobre un punt al revés de la passada precedent i un al revés sobre un punt al dret de la dita passada.

Execució.—Davant. Comenci's per baix, pujant cent vuit punts formant acanals verticals, començant la passada per quatre punts al revés per tal de tenir una cara al dret al mig del davant. Als vint centímetres del baix pel costat dret treballi al revés, al mig de la labor, els quatre punts de l'acanalat al revés o sigui dotze punts al revés; a cada costat treballi els acanals en l'ordre establert. Al mig del treball els dotze punts hauran de fer-se al dret en la segona passada, al revés en la tercera, al dret en la quarta; en la cinquena passada per a reunir dos acanals verticals un dret per mitjà d'un acanalat horitzontal al dret, treballin-se dos punts al dret. Sisena passada, dos punts al revés. Setena passada, dos punts al dret. Vuitena passada, vint punts al revés. Novena passada, reuniu dos acanals verticals al revés per un acanalat horitzontal al revés i així successivament cada quatre passades.

A cada costat, a set centímetres d'altura del baix, afegiu un punt cada tretze passades durant tretze centímetres i després un punt cada quatre o sis passades per a obtenir cent trenta dos punts. Als tres centímetres feu les cises tancant sis punts a la primera passada, dos a la tercera, cinquena i setena, i a la novena passada feu-ho recte. Als quaranta un centímetres poseu els quinze punts del mig del davant en un imperdible, en un altre imperdible poseu-hi els punts d'un cantó, i treballi els punts de l'altre cantó tancant tres punts pel cantó del coll a la primera, tercera i cinquena passades, dos punts a la setena, un a la dotzena, la setzena, la vintena i la vint-i-vuitena. A quaranta set centímetres del cantó de la mànega feu el biaix al muscle, tancant vuit punts al principi de cada passada. Agafeu els punts del primer cantó, que deixàreu en l'imperdible, i treballi-los com els del cantó que acabem de descriure.

Esquena.—S'executa com el davant, amb acanals verticals del mateix punt units per acanals horitzontals del mateix punt també. Munteu noranta sis punts al dret de la labor, començant la primera passada per dos punts al dret, quatre al revés per a tenir al dret un acanalat al dret al mig de l'esquena. Per cada cantó, a set centímetres d'altura del baix, afegiu un punt cada sis o vuit passades per a tenir cent vint-i-dos punts. A vint-i-tres centímetres feu les cises tancant vuit punts a la primera passada, dos a les passades tercera, cinquena i setena, i llavors feu-ho recte. Als

quaranta cinc centímetres feu els muscles al biaix, tancant vuit punts a cada començament de passada. Als quaranta set centímetres col·loqueu els trenta sis punts del coll de l'espatlla en agulles imperdibles.

Mànega.—Comenceu pel baix, pugueu setanta sis punts, treballi en acanals verticals i horitzontals com al davant, comenceu la passada amb quatre punts al revés per tal de tenir al dret de la labor un acanalat al dret sobre la mànega. A cada cantó afegiu un punt a cinc o sis centímetres d'altura del baix. Als vuit centímetres arrodoniu l'alt de la mànega, tancant quatre punts a la primera passada, i després, al començament de cada passada, dos punts durant tres centímetres i de seguida un. Als divuit centímetres d'altura del baix tanqueu els punts que resten. L'altra mànega s'executa com la primera.

Muntatge.—Reuniu el davant al darrere, cosint els costats i els muscles, menys una part del muscle esquerre. Tanqueu la costura de les mànegues, munteu les mànegues sobre dues agulles i treieu els setze punts del mig de davant del coll i els trenta sis punts de l'espatlla del coll que estaven a les agulles imperdibles. Amb una tercera agulla feu vint-i-cinc punts a un cantó del coll al davant, i amb una quarta agulla vint-i-cinc per l'altre cantó del coll, o sigui cent un punts, treballant-los en acanals durant deu passades, fent que les passades comencin i acabin en l'enfonsadura del muscle esquerre. Tanqueu els punts. Poseu cremalleres al muscle esquerre.

Hem d'ésser fortes i belles

L'aigua freda és el tònic més excel·lent per a la pell. Unes ablucions d'aigua freda al rostre el conserven polit, fi i sense taques. És un tractament que bat el record de la senzillesa i de l'economia. Practiqueu-lo i en restareu encisades.

Amb l'aigua d'haver cuit llegums pot fer-se una magnífica loció de tocador. Aigua de patates, de mongetes, de llenties, i sobretot l'aigua en la qual hàgiu bullit les vostres amanides. Si podeu afegir-hi unes gotes de mel, la loció de tocador quedarà perfecta.

Una lleugera infusió de te amb una petita quantitat de sucre, aplicada al vostre cabell cada nit, trenant-lo després, arriba a produir una espècie d'ondulació permanent. Si es fa moltes nits seguides el mullat, per poc que hi ajudi la naturalesa dòcil del vostre cabell, pot arribar a durar mesos. En alguns casos, amb aquest tractament, els cabells es tornen rinxolats del natural.

La clara d'ou és una perfecta mascareta de bellesa si s'aplica cada nit sobre el rostre, amb un pinzell, després de realitzada la recomanada ablució d'aigua freda. No hi ha res que reviscoli tant la pell i la deixi tan perfectament polida com la clara d'ou. Deixeu-la tota la nit en contacte amb la vostra pell. Renteu-la al dia següent amb aigua a la que afegireu unes gotes de llimona. Ja veureu les meravelles del resultat.

PERQUÈ EL VOSTRE INFANT FACI GOIG

L'ASPECTE sanitari d'un infant és conseqüència directa d'una alimentació encertada. Molt sovint a la sola vista s'endevina el règim a què ha estat sotmès. Les repercussions de menjars desordenats i inconvenients es reflecteixen ràpidament en la salut i de retop en l'humor i comportament de l'infant. Això és important perquè les conseqüències d'una alimentació deficient poden ésser definitives, desviant o detenint el desenvolupament normal.

La nutrició de l'infant és, doncs, una qüestió delicada que la guerra ha vingut a complicar extraordinàriament. Per a reduir al mínim les dificultats hi ha una solució eficaç: la immediata instal·lació de guarderies i cantines escolars per tot el país. Mentre aquest projecte va prenent cos i arriba a solucions pràctiques feu que dintre les possibilitats actuals el règim del vostre infant sigui complet i profitós. Per aconseguir-ho cal:

1) Triar bé els aliments, variar-ne la presentació i prendre a compondre un bon menú amb un mínim de mitjans. Dins el mercat actual teniu encara forces possibilitats. La manca d'un article pot compensar-se amb l'atínada introducció d'un altre. Més endavant en parlarem en detall i donarem tipus de menús per a infants de totes les edats.

2) Reglamentar els menjars amb un horari fixe. És un gran disbarat permetre que els infants mengin a tothora amb l'excusa de la poca con-

sistència dels àpats principals. El fet de l'escassetat actual es soluciona escollint aquells productes que per llur composició resulten d'un gran valor alimentici i combinant-los amb traça, no deixant que l'infant entretingui la gana amb unes pastes o un gelat. El menjar insuficient no justifica aquests petits entreteniments i les despeses que ocasionen serien més profitoses distribuïdes en altres articles que arrodonissin el dinar o el sopar. L'ordre ha de presidir l'alimentació de l'infant. Cal senyalar-li un horari fixe perquè s'acstumi a prendre el menjar quan l'estómac ha patit l'anterior i no abans. Aquesta reglamentació educarà la seva gana i el veureu més ben nutrit amb els mateixos mitjans.

3) Calcular les quantitats. Segons el seu pes i la seva edat cada infant necessita, per a viure i créixer, una quantitat determinada d'aliment. Si la suma dels seus àpats diaris no arriba a aquesta quantitat, l'infant s'afloqueix i ve una sèrie de trastorns més o menys greus a comprometre la seva salut. Si la quantitat és excessiva els efectes de la sobrealimentació no es fan esperar i provoquen també trastorns tan considerables com els altres. Per a evitar-ho cal conèixer la quantitat que correspon a cada menut per mantenir-lo al nivell normal. Avui ens limitem a exposar la qüestió en general; en parlar de l'alimentació a cada edat donarem les xifres concretes.

4) Mantenir una netedat escrupulosa. La taula, el plat, els coberts, el got, tot el que toca directament en menjar, ha d'ésser rigorosament net. Tot la vaixel·la s'ha de rentar a fons, vigilant que cap mica de greix l'enterboleixi. Convieu sovint el pitet de l'infant; no l'obligueu a eixugar-se la boca amb el vostre propi tovalló o amb un altre mocador. Per a estalviar les taques al vestit és molt pràctic el pitet de goma, que es confecciona fàcilment amb un tros d'hule blanc; es renta a raig d'aixeta després de cada àpat i sempre fa goig.

Maria Dolors CANALS

L'AMOR DE JOANA NEY

7

Joana es trobava ja davant de les horribles ninfes els tors de pedra de les quals embellien la façana de Vil·la Ibràgia, que havia estat construïda per a un ric Karsim i era actualment la llar dels Ney.

Havia ja posat la mà sobre el cap de Medussa, que servia al mateix temps d'exemplar d'art excel·lent i de picador, quan sentí novament el rumor d'un tiroteig. «Estan disparant», Joana recordà l'ansietat del comiat d'Andreu. No: l'única cosa que li interessava era que ell continués vivint.

«Li he dit la veritat. Ara n'estic certa de què no podria viure sense ell.»

Papà? Ja no trobava rastre del pare en els seus pensaments. El cercava, ben eixorçament.

Tan sols li interessava que no li matessin Andreu. Tota altra cosa no tenia importància. A dir veritat, tot el demés no existia. Allò era, doncs, el que significava l'amor. I amb aquesta idea abrumadora i insuportable Joana rucà. El cap de Medussa assentí. Si hagués pogut trametre tota l'emoció de Joana, el seu truc no hauria sonat com la campaneta d'una porta, sinó com un assalt furibund.

III

A PROPOSIT DE LES XINXES I DE LA INSPIRACIÓ

A la Cambra dels Horrors del Món no hi ha dubte que el departament ordinari d'un hotel rus de segona categoria seria una de les coses que cridarien més l'atenció. Quan hom hi entra, percebeix una olor composta de matalassos sense girar, polvora perfumats, fenol i menjar guisat amb oli. Conserva l'estela de passats esdeveniments. És possible que un tafurer de coll gruixut, després d'utilitzar per darrer cop el seu joc de cartes marcat, es pengés d'aquella escarpra del recó de l'esquerra en sentir com s'apropaven les passes de la policia. En aquest horrid sofà, amb les molles sortints i la forma desfigurada pel pes del greix «racional», s'hi deuria haver assegut algun vell babejant, que introduïa llamins a la boca de la nena plorosa i pessigaria el cos jove que es proposava fer a miques i llençar a la comuna durant la nit. Era perfectament possible. La cambra havia presenciada moltes coses. No existeix un refugi millor per a l'home que tot ho ha perdut a la vida. Venir ací, acomiadar l'endormiscat servent una vegada aquest ha posat damunt de la taula les palmatòries verdes, tan cobertes de cera fosa que semblen un pastís, ajaure's al sofà incòmode, però no dormir, no, sinó vigilar, escoltar... Les paraules presenten el rastre dels caps innombrables i greixosos que s'hi han estintolat, i l'aixeta del bany goteja incessantment, i hom veu la verda ampolla d'aigua, i el vas, on més d'una vegada s'ha posat en remolli un dentat artificial, orgull d'algun dentista. Després, les mosques de l'hotel, singularment pudentes, i el tedi, la futilitat... I, per fi, l'oblit. En tals moments, la mort arriba simple-

ment, fàcilment, com una dispesera que en passar per davant de la porta esborra de l'encerat el nom del darrer hoste.

Durant la guerra civil, aquestes cambres d'hotel es tornaven encara més terribles. La gent hi acudia més que a les cases particulars, que resultaven asfixiants a conseqüència dels llargs anys de càlid confort. Les ocupaven per espai d'una hora, fossin blancs, rojos o de qualsevol altre color. Instal·laven màquines d'escriure, amb les cintes

estripades, sobre les tauletes de nit; escampaven fusells pels nauseabunds passadissos i es posaven a treballar. L'esquerdat mirall que reflectia la llengua del tafurer i les llàgrimes de la dissortada menuda reflexava ara els postres testimonis de gent que plorava, que demanava pietat de genollons, o que amb esquerp silenci afrontava la boca d'un fusell.

Molts cops, els camarades celebraven allí grans orgies, fins al punt que a tot el carrer ressonava l'aldarull de les cançons grogüeres, de les ampolles esclafades, dels xiscles de les proletàries, no ayesades encara a una llicència tan desenfrenada, de singlots d'embriacs i d'algun tret escadusser.

Homes ferits o malalts de tifus eren llançats damunt el sofà, i a la nit, les velles del veïnat es senyaven en sentir els crits que proferien en mig del seu deliri. Uns se n'anaven, però altres tornaven sempre. Els ferits, abandonats allí amb les ampolles buides, eren morts en el mateix lloc, dins les fosques i humides habitacions.

En un d'aquests departaments de l'Hotel Crimea, de Teodòsia, en una cambra gairebé tradicional i en un sofà gairebé històric, jaia un home ombrívol i malenconiós. A l'habitació del costat hom celebrava

C I N E M A

CLAUDETTE COLBERT

L'heroica CIGARRETTE de "Bajo dos banderas"

S'està donant la «reprise» de «Bajo dos banderas». Es tracta d'una pel·lícula que, sota un vel d'aparent frivolitat i d'insignificàcia absoluta,

fa l'apologia de l'imperialisme colonial. No oblidem que el cinema és un dels mitjans millors de propaganda i els productors burgesos el saben utilitzar amb èxit. En «Bajo dos banderas» no hi manca amenitat d'argumentació, tot i essent vulgaríssima en aquest aspecte, ni bones qualitats pel que fa a fotografia. Com és de suposar, es val de la presentació de figures exòtiques per a esdevenir interessant. De totes maneres, per a nosaltres només s'arriba a salvar la figura de «Cigarette», encarnada per Claudette Colbert. I no perquè sigui molt humana, ni perquè sigui intensa — hi ha més aviat puerilitat i línia frívola en el dibuix del personatge — ni perquè sigui heroica. El seu heroisme queda un xic ingenu, i nosaltres sabem ara massa d'aquestes coses per a admirar-nos.

Tot i amb això, «Cigarette» és una figureta plena d'encís, de «charme», purament, netament francesa que fa perdonar tots els defectes, que harmonitza un deliciós desvergonyiment, amb un candor suau, pregon i gairebé d'infant.

No sabem què restaria de «Cigarette» si no la interpretés Claudette Colbert. Tal vegada res. Per descomptat, ella és una meravellosa actriu, i «Cigarette» fa pensar en la pròpia personalitat de la intèrprete. Hom té la sensació d'un retrobament, potser i tot d'una reconciliació de la Colbert amb ella mateixa, després de tantes grans dames nord-americanes i tantes mecanògrafes de Manhattan. Francesa, francesa fins al moll dels ossos, amb cançó, amb gest, amb esguard i amb somriure.

De totes maneres no creiem que perdin gran cosa aquells que deixin de veure «Bajo dos banderas». És un film com qualsevol altre dels que hem de contemplar en qualsevol cinema i qualsevol dia, per manca d'altres produccions d'una major transcendència humana o artística.

TRENTA VUIT GUARDERIES PER AL DIA 8 DE MARÇ, DIADA INTERNACIONAL DE LA DONA I UNA GUARDERIA A CADASCUNA DE LES TRENTA VUIT COMARQUES! Aquesta és la primera consigna de la Unió de Dones de Catalunya. Les companyes de Manresa, Tortosa, Tarragona i Badalona ja ens han escoltat. Llurs guarderies seran inaugurades tot seguit. Què han fet els altres Comitès? No oblideu la nostra consigna: Que el dia 8 de març, en fer el balanç de la seva breu actuació, la Unió de Dones de Catalunya pugui estar joiosa de la tasca realitzada.

L'AMOR DE JOANA NEY

una orgia. Els membres de la guàrdia commemoraven llur festa regimantal, amb l'ajut d'una bota de vi requisada a un somnolent tàrtar que havia tornat, protegint-se amb l'ombra de la nit, d'Itouz a Teodòsia. De tant en tant pronunciaven hurres en honor de llur august capítol; però quan es recordaven de què llur august capítol se n'havia anat a l'altre món ja feia molt temps, s'alçaven i guardaven un minut de silenci, com fan els anglesos. O bé es limitaven a divertir-se (no tot ha d'ésser lluitar), i havent ficat l'actriu Orloff (àlies Riva Bloch) dins de la bota, ja buida per dissort, procediren a refregar-li les cuixes nues amb petroli del Govern, com qui tren taques d'una roba.

No obstant, l'home ombrívol no pensava en el finat capítol ni s'interessava per Riva Bloch. Per què no havia estat invitat a la festa? Malgrat que la miserable espelma amb prou feines feia claror, es podia veure que anava vestit decorosament. Semblava un client ordinari de l'hotel, i abans de la revolució podia haver estat un turista o un viatjant de comerç. Però enquany l'estat major d'algun exèrcit (probablement de l'exèrcit d'Astracan) s'havia fet càrrec de l'hotel, i, per tant, el subjecte devia ocupar algun càrrec oficial, encara que ningú no sabia quin era aquest càrrec, ni el mateix Aristrach, el ciat grec, que era una fura per a assabentar-se de les coses. Respecte al viatger, corrien diferents rumors. Uns deien que era un periodista que ensumava Rostoff, altres, que estava agregat al servei d'investigació de Mariepoul, però que s'havia ficat en un embolic escandalós en robar un anell amb un safir a un enginyer durant l'entrevista. Per dissort, l'enginyer no sols era francès, sinó que també germà polític de l'agregat militar. Amb tot, qualsevol que hagués estat el càrrec del desconegut hoste, ja no el tenia. L'observador Aristrach sabia que aquest client perdria ociosament el temps a Teodòsia i no tenia mitjans de subsistència, ni anells ni cap altra cosa. Cert que en una ocasió, havent atret un jove guàrdia-marina del transport «Elena» amb el pretext de mostrar-li una col·lecció de postals pornogràfiques, li havia «polit» unes mil liras al bacarà, però s'havia dilapidat els guanys en quatre dies, esgotant les existències de la «Charcuterie» de Seson, celebrada no ja pel seu «Haut Sauterne» en general, sinó per una marca especialíssima de «Haut-Haut Sauterne». I almenys dues dotzenes de dones joves havien fruit del confort que la seva habitació del Crimea podia oferir. Després d'això, havia estat deu dies fumant les borilles que Aristrach no havia tingut ganes d'escombrar, i menjant en una cooperativa que comunicava amb un adroguer, on havia estat presentat per una de les seves odaliskes dels quatre dies, a la que havia donat un fetx de bitllets per una visita d'una hora.

L'home malenconiós tenia motius de sobra per a estar-ho en aquells moments. No li quedaven borilles, ni a la galleda ni a sota el llit. Del dia abans que no havia menjat, a causa de la gasiveria de l'adroguer. I quant a Aristrach, era un home dur, mai no inclinava a facilitar vodka a crèdit. Com que havia perdut tot el que posseïa, no li restava altre recurs que ajassar-se en el sofà, precisament en aquell sofà. Les xinxes constituïen una nova molèstia. Mentre havia viscut com un senyor, és a dir, mentre havia begut Sauterne, flirtejat amb dames elegants i jugat

a cartes, aquests insectes (no sense intel·ligència, per cert) havien romàs ocults en llocs secrets. Però quan no havia fet més que instal·lar-se en el sofà, aparegueren en gran nombre, cobrint als pocs minuts de picades el cos de l'infeliç anacoreta. Aquest les aixafava amb la pipa d'ambre de monograma d'or, que en l'absència de les cigarretes tenia a la boca com un infant la xupeta. Les xinxes empudegaven. Ell les esclafava meticulosament, esgarrapant els llocs pitjors, i tornava a portar-se als llavis la pipa nauseabunda.

«Que repulsiu és tot això» pensà. Quin plaer donaria xipollar en aigua de colònia! Hens ací el que prova clarament que, malgrat haver adoptat certes prescripcions i haver caigut desplomant al sofà de l'hotel aquest home no tenia pas la idea de morir.

De sobte féu un moviment energic. Era precis prendre una determinació. Seria la pipa o la cigarrera? Durant els darrers tres anys, l'home malenconiós havia perdut tot el que posseïa. Els seus últims béns se'ls havien emportat les dones de Moscou o de Rostoff, o els invertien vodka i fins i tot en pa. Però fins aleshores havia conservat dues coses, per les que sentia un afecte sincer. Tenia una suprema fe en la pipa, amb el seu misteriós monograma N. R., comprada deu anys enrera, a Moscou. Era la seva mascota, i creia que en tenia prou amb portar-se-la als llavis per a obtenir un gir favorable de la sort. Quant a la cigarrera, amb la seva dona nua tocant una mandolina, l'home malenconiós la considerava d'un valor inestimable per a ell en les seves relacions amb dones corrents, no pas d'esfalt. Però no tenia altre remei que escollir. S'alçà de les trenades molles d'un salt, i amb decisió sobtada es desà la cigarrera a la butxaca. Aquest era un gest noble; evidentment, el nostre home apreciava l'amor per damunt de totes les coses.

Acte seguit la pipa fou lliurada a Austrach, que es refrega el nas amb aire d'entès, i cinc minuts més tard aparegueren sobre la tauleta de nit un grapat de cigarretes, una ampolla de vodka, una ració de peix servit a la grega, és a dir, impregnat d'una salsa espessa i terbolà, i en compte de pa, ja que aquest se l'havien menjat tot els membres de la guàrdia, uns quants bunyols saturats d'oli. La incongruència d'aquest àpat no semblava alterar-lo. L'home begué avidament, i menjà sense escarafalls, tan aviat del peix com dels bunyols. El seu estat d'ànim es modificava visiblement. Les xinxes s'havien convertit en un detall sense importància. A dir veritat, potser havien tornat a refugiar-se a llurs amagatalls.

Després del setè u vuitè got de vodka, tragué la cigarrera, mirà la mandolina i el restant, i digué en veu alta:

— Si la dona, París, el veritable «demi-monde». Ja estic nutrit. Una copa de xampany a la salut de la dona encisadora!

Impossible no reconèixer en aquest descarrerat client de l'Hotel Crimea, de Teodòsia, a aquell autèntic ciutadà de Moscou, un dels antics ornaments de la capital, un dels socis de l'empresa de carteró de Cherkestoff, Nikifor Ignatievitch Halibieff.

Que ple d'ure s'hauria sentit el pobre i afligit Nechenohm, d'haver pogut veure el seu amic, que, malgrat tots els seus infortunis, no obstant,

Merceneta Bonafè

UN EXEMPLE

DIGNE D'ÉSSER IMITAT

*(Malgastar el temps fitejant
ss d'una insensibilitat molt gran*

*Fambe el cinema mirant
treu, a la merda, de foc*

*Es en aquesta institució
on cal la col·laboració*

*I totes amb igual delit
s'esforçen en donar profit*

És el d'aquesta senzilla companya que es diu Dolors Rodríguez. Durant el que va d'hivern ha executat noranta dos sueters amb llana que li ha facilitat la Comissió Oficial d'Ajut a Euzkadi. Destina diàriament quatre hores a aquesta tasca, és a dir, el temps que esmerça en fer un sueter.

Això, però, no és tot. Dolors Rodríguez és també donadora de sang i n'hi han extret ja cinc vegades, dues per a portar-la al front i tres amb motiu dels bombardeigs.

COMPANYA voldria presentar cada setmana, al menys, una heroïna de la nostra reraguarda, com ho és aquesta ciutadana de la Barceloneta.

Llegiu el nostre número del dia
19 de febrer, dedicat a la U. R. S. S.,
en homenatge a l'Exèrcit Roig,
amb motiu del seu aniversari.

COMPANYA, en el seu desig de reflexar els problemes i aspiracions de les dones treballadores i antifeixistes i davant l'envergadura que ha adquirit el problema plantejat en el ram fabril tèxtil, ha decidit donar-li la importància que es mereix i dedicar-li el seu número 17, que sortirà el dia 26 de febrer. No deixeu de llegir-lo.

RECORDEU

les populars rebaxes del
mes de febrer de

CASA VILARDELL

De l'1 al 28 de febrer

Per inventari es posaran a la
venda, a preus veritablement
interessants, tots els articles
procedents de restes de sèrie i
sense cap augment de preu.

Si teniu necessitat d'ad-
quirir articles de

Gèneres de punt

RECORDEU

MES DE FEBRER

Casa Vilardell, E. C.

Per cada compra superior de 25 PES.
SETES us obsequiarem amb un magnífic

CALENDARI PER AL 1938

Observació important: De tots els
articles classificats com a restes
de sèrie només se'n vendrà
una peça a cada comprador.

Alumini, Cristall, Pisa, Porcellana, Auxiliars de cuina, Objectes de metall,
Banyes, Dutes, Neveres, Geladores, Estufes, Jugueteria i Objectes per
a presents.

Ronda de Sant Antoni, 68 i 70.-Telèfon 15452. — Lluís Antúnez, 8,
xamfrà a Salmerón, 43.-Telèfon 83146.

COMPANYES:

Interveniu activament per tal que es consti-
tueixin comitès de barriada per a la defensa
passiva. Impulseeu la construcció de refugis.

CANTALUUITA LIBERTAT

LA MARSELLESA

Lletra d'Ignasi Iglesias.

Harmonia d'Enric Morera.

VEU

PIANO

Enérgie

Tots a las armas fills del po - ble el jorn de glo - ria es ar - ri -
Fills de la ter - ra ca - ta - la - na primer mo - rir que viu - re es.

bat - am nostra cau - sa jus - tai no - ble tri - om - fa - rá la lli - ber -
claus - per l'i - de - al que us a - ger - ma - na - com més turments si - guem més

tat, tri - om - fa - rá la lli - ber - tat a - vant a - vant plens de co -
braus - com més turments si - guem més braus - mal - ha - ja el po - ble que ses

rat - ge llui - tem a mort amb l'opres - sor ves - sant la sang sense do -
pe - nes so - por - ta humil i re - sig - nat mal - ha - ja el poble esclavat

lor - que estem can - çats de l'es - cla - vat - ge - Ar - mem - nos ciu - ta -
rat - que no fa a tros - sos ses ca - de - nes -

dans al - cem el so - ma - tent - ar - di

ment pe - tits i grans - lliu - tem - contra els ti - rants -

Ultim banquet dels girondins (Filipoteaux), 1815.

Aquest magnífic himne no fou en el seu origen el que avui és. Es deu a la inspiració d'un jove oficial, Rouget de l'Isle, en el qual havia reaccionat l'esperit patriòtic en veure envaït el sòl de França pels exèrcits estrangers que anaven a dominar la Revolució. Patriota i francès abans que altra cosa, Rouget

exhalà la seva indignació davant la invasió amb aquelles estrofes, la música i la lletra de les quals foren compostes l'any 1792, en una sola nit, després de sopar.

Perseguit per les seves idees, obligat a emigrar un quant temps després, Rouget es veié sorprès en escoltar des del

seu amagatall de la muntanya com els exèrcits de la República es dirigien a combatre l'invasor entonant el seu himne. Com que els primers que l'adoptaren foren els voluntaris marselesos l'any 1793, d'ací prengué el nom amb el que és conegut a tot el món.

La Marsellesa fa vibrar amb les seves notes els pits amants de la llibertat i de la justícia. És el símbol de la redempció i de la dignificació de l'home. Fou el poderós alè que orejà amb el seu ritme triomfal les jornades glòries de la Revolució francesa, la primera que parlà als homes d'un món millor regit per la igualtat, la llibertat i la justícia. Ni el seu mateix autor somnià que arribés a convertir-se en l'accent universal dels que durant més d'un segle han vingut lluitant per la fraternitat, la pau i el progrés dels pobles.

"COMPANYA"

SETMANARI DE LA DONA

Redacció i Administració: Passeig Pi i Mar-gall, 64, pral. Telèfon 74309. BARCELONA